



UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Samfundsfag

Måloversigt

Fagformål

Eleverne skal i faget samfundsfag opnå viden og færdigheder, så de kan tage reflekteret stilling til samfundet og dets udvikling. Eleverne skal opnå kompetencer til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Stk. 3. Eleverne skal forholde sig til demokratiske grundværdier og spilleregler med henblik på deres egen deltagelse i samfundet.

FORSØG

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 9. klassestrin
Politik	Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger
Økonomi	Eleven kan tage stilling til økonomiske problemstillinger og handle i forhold til egen økonomi og samfundsøkonomien
Sociale og kulturelle forhold	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger
Samfundsfaglige metoder	Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder
Digitale artefakter og teknologier i samfundet	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til digitale artefakters og teknologiers betydning for samfundets udvikling

Færdigheds- og vidensmål – efter 9. klassesettrin

Kompetence-område og -mål		faser		Færdigheds- og vidensmål											
Politik	Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger			Demokrati		Det politiske system, retsstat og rettigheder		Politiske partier og ideologier		Medier og politik		EU og Danmark		International politik	
		1	Eleven kan identificere demokrati-former og andre styreformer	Eleven har viden om demokrati og andre styreformer	Eleven kan redegøre for politiske beslutningsprocesser i Danmark og forholdet mellem stat, region og kommune	Eleven har viden om det politiske system og beslutningsprocesser i Danmark	Eleven kan identificere ideologisk indhold i politiske udsagn og beslutninger	Eleven har viden om politiske ideologier og grundholdninger	Eleven kan redegøre for, hvordan medier og digitale teknologier kan anvendes til politisk deltagelse	Eleven har viden om mediers og digitale teknologiers anvendelse til politisk deltagelse	Eleven kan redegøre for samspil mellem beslutningsprocesser i EU og i Danmark	Eleven har viden om hovedtræk i EU's udvikling og beslutninger i EU	Eleven kan diskutere internationale organisationers rolle for konflikt og samarbejde i verden	Eleven har viden om internationale organisationer, som Danmark deltager i	
		2	Eleven kan diskutere demokrati-opfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet	Eleven har viden om demokrati-opfattelser	Eleven kan diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat (fx rettigheder og pligter for borgere i Danmark, borgernes retssikkerhed i et demokrati og menneskerettigheder mv.)	Eleven har viden om demokrati og retsstat, fx grundloven	Eleven kan analysere den aktuelle parlamentariske situation og partiernes indbyrdes placering	Eleven har viden om politiske partier, deres grundholdninger og mærkesager	Eleven kan diskutere og konsekvensvurdere aktørers brug af medier og digitale teknologier til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger	Eleven har viden om mediers og digitale teknologiers betydning for politik	Eleven kan diskutere aktuelle europæiske politiske problemstillinger i forhold til EU	Eleven har viden om politiske problemstillinger inden for EU	Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik	Eleven har viden om dansk udenrigspolitik	
		Økonomi		Privatøkonomi og forbrugeradfærd		Velfærdsstater		Samfundsøkonomiske sammenhænge		Markedsøkonomi og blandingsøkonomi		Økonomisk vækst og bæredygtighed			
Økonomi	Eleven kan tage stilling til økonomiske problemstillinger og handle i forhold til egen økonomi og samfundsøkonomien	1	Eleven kan diskutere rollen som forbruger	Eleven har viden om forbrugeradfærd, forbrugerroller og forbrugerrettigheder	Eleven kan forklare opbygningen af velfærdsstater på baggrund af velfærdsprincipper	Eleven har viden om typer af velfærdsstater	Eleven kan redegøre for grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven har viden om grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven kan bruge begreberne udbud og efterspørgsel til at beskrive, hvordan markeder fungerer	Eleven har viden om centrale principper i markedsøkonomien	Eleven kan redegøre for problemstillinger og muligheder vedrørende bæredygtighed og økonomisk vækst	Eleven har viden om bæredygtig udvikling og økonomisk vækst			
		2	Eleven kan beskrive private økonomiske problemstillinger og valgmuligheder	Eleven har viden om private økonomiske begreber	Eleven kan diskutere velfærdsstat i økonomisk globalisering	Eleven har viden om økonomisk globalisering	Eleven kan redegøre for betydning af økonomisk globalisering for det danske arbejdsmarked	Eleven har viden om erhvervsstruktur og arbejds - markedsforhold, herunder den danske arbejds-markedsmodel	Eleven kan diskutere regulering af markeds - kræfterne	Eleven har viden om markedsøkonomi og blandingsøkonomi	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem innovation og økonomisk vækst	Eleven har viden om økonomisk konjunktur udvikling og innovation			

□ Bindende rammer i Fælles Mål ■ Vejledende færdigheds- og vidensmål ■ Tilføjelser til eksisterende fag

Færdigheds- og vidensmål – efter 9. klassetrin

Kompetence-område og -mål		faser	Færdigheds- og vidensmål									
Sociale og kulturelle forhold	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger		Socialisering		Kultur		Social differentiering					
		1	Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen	Eleven har viden om socialisering	Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper	Eleven har viden om kultur og kulturbegreber	Eleven kan analysere sociale forskelle medbegreber om social differentiering	Eleven har viden om social differentiering				
		2	Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse	Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse	Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener	Eleven har viden om kulturel globalisering	Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data	Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed				
Samfundsfaglige metoder	Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder		Undersøgelsesmetoder		Formidling		Sprog og skriftsprog		Informationssøgning		Statistik	
		1	Eleven kan identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger	Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder	Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse	Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling	Eleven kan sprogligt nuanceret udtrykke sig om samfundsfaglige problemstillinger samt målrettet læse og skrive samfundsfaglige tekster	Eleven har viden om fagord og begreber samt samfundsfaglige teksters formål og struktur	Eleven kan finde relevante kilder	Eleven har viden om informationssøgning, herunder med digitale medier	Eleven kan tolke enkel statistik	Eleven har viden om typer af statistiske fremstillinger
		2										
Digitale artefakter og teknologier i samfundet	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til digitale artefaktors og teknologiers betydning for samfundets udvikling		Teknologianalyse		Formålsanalyse		Brugsstudier		Konsekvensvurdering		Redesign	
			Eleven kan vurdere digitale artefakter eller teknologier i forhold til samfundets udvikling	Eleven har viden om digitale artefaktors eller teknologiers betydning for samfundets udvikling	Eleven kan vurdere digitale artefakter eller teknologiers formål og intentionalitet i forhold til samfundets udvikling	Eleven har viden om digitale artefaktors design, formål og intentionalitet i forhold til samfundets udvikling	Eleven kan undersøge anvendelsen af digitale artefakter og teknologier ud fra et brugerperspektiv og i en samfundsmæssig kontekst	Eleven har viden om metoder til undersøgelse af anvendelsen af digitale artefakter og teknologier ud fra et brugerperspektiv og i en samfundsmæssig kontekst	Eleven kan diskutere og tage stilling til digitale artefaktors eller teknologiers betydning for samfundets udvikling	Eleven har viden om digitale artefaktors eller teknologiers betydning for samfundets udvikling	Eleven kan udvikle konkrete forslag til redesign af digitale artefakter	Eleven har viden om design og redesign af digitale artefakter

□ Bindende rammer i Fælles Mål

■ Vejledende færdigheds- og vidensmål

■ Tilføjelser til eksisterende fag

FORSØG



**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**

